

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5C/40/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314201125
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2015:6314201125.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci navrhovateľov 1) F. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. N., M. K. XXXX/XX-XX, 2) W. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. N., I. XXXX/XX, 3) G. Demiana, nar. XX. XX. XXXX, bytom X. N., I. XXXX/XX a 4) S. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. N., I. XXXX/XX všetci navrhovatelia zast. JUDr. Petrom Svrčekom, advokátom, Ružomberok, Dončova 1443/5 proti odporcovi B. B. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., N. XX o určenie, že vec patrí do dedičstva takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že spoluvlastnícky podiel vo veľkosti ? k pozemkom CKN parcela č. XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parcela č. XXX záhrady o výmere XXX m², parcela č. XXX záhrady o výmere XXX m², v katastrálnom území K. Y., obec K. Y., okres Z., zapísaný na LV č. XXX pod por. č. X na odporcu p a t r í v časti vo veľkosti ? do dedičstva po poručiťelovi V. X., nar. XX. XX. XXXX, zomrelom dňa XX. XX. XXXX, naposledy bytom M. K. XXXX/X, X. N. a v časti vo veľkosti ? do dedičstva po poručiťelovi L.. T. X., nar. XX. XX. XXXX, zomrelom XX. XX. XXXX, naposledy bytom I. XXXX/XX, X. N..

II. O trovách konania b u d e rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovatelia sa podaným návrhom pôvodne domáhali určenia, že spoluvlastnícky podiel o veľkosti ? zapísaný na odporkyňu v rade 1) R.. S. Z. a spoluvlastnícky podiel o veľkosti ? zapísaný na odporcu v rade 2) R.. B. Z. k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXX pre k.úz. K. Y. patria do dedičstva po poručiťelovi L.. T. X.. Návrh odôvodnili tým, že navrhovatelia v rade 1) až 3) sú zapísaní ako podielovní spoluvlastníci k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXX pre k. úz. K. Y., obec K. Y., okres Z. ako parcela č. XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parcela č. XXX záhrady o výmere XXX m², parcela č. XXX záhrady o výmere XXX m², každý v podiele X/X. Navrhovateľka v rade 4) je pozostalou manželkou poručiťela T. X.. Naliehavý právny záujem odôvodnili tým, že bez rozhodnutia súdu nie je možné zmeniť stav zapísaný v katastri nehnuteľností a prejednať spoluvlastnícke podiely v dedičskom konaní. Právni predchodcovia navrhovateľov V. X. a jeho manželka F. X. nadobudli spoluvlastnícky podiel k pozemku č. XXX vedenom v pozemkovo-knižnej vložke č. XX pre obec K. Y. na základe kúpnej zmluvy zo dňa XX. XX. XXXX od W. Z.. Títo si pozemok neformálne rozdelili s W. Z., manželkou a právnu nástupníčkou V. Z.. Na časti pozemku, ktorí zodpovedá súčasným parcelám č. XXX, XXX a XXX postavili právni predchodcovia navrhovateľov dom a tieto tvoria jeden ucelený oplotený dvor. Právni predchodcovia navrhovateľov pozemky vo vydelenom stave užívali v dobrej viere, že im patria a korešpondovalo to s faktickou držbou, preto nadobudli vlastnícke právo k predmetným pozemkom vydržaním najneskôr 01. 01. 1992. Uvedené má potvrdzovať aj rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 21C/96/92-18, ktorým súd ustálil vlastnícke právo k pozemku parc. č. XXX vydržaním v prospech M. Z., ktorý ho nadobudol na základe neformálnej kúpnej zmluvy od W. Z..

Podaním zo dňa 17. 04. 2015 žiadali navrhovatelia pripustenie zmeny účastníkov na strane odporcu a zmenu petitu z dôvodu, že v priebehu konania odporcovia v rade 1) a 2) previedli svoje spoluvlastnícke podiely darovacou zmluvou na B.. B. O., ktorý v tomto konaní zastupoval odporcov ako splnomocnenec. Súd uznesením č.k. 5C/40/2014-118 zo dňa 22. 04. 2015 pripustil zmenu účastníka konania na strane odporcu a následne uznesením č.k. 5C/40/2014-130 zo dňa 13. 08. 2015 pripustil aj zmenu petitu.

Podaním zo dňa 14. 09. 2015 žiadali navrhovatelia, aby súd pripustil zmenu petitu tak, aby súd určil, že spoluvlastnícky podiel vo veľkosti ? k pozemkom CKN parcela č. XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², parcela č. XXX záhrady o výmere XXX m², parcela č. XXX záhrady o výmere XXX m², v katastrálnom území K. Y., obec K. Y., okres Z., zapísaný na LV č. XXX na odporcu, patrí v časti vo veľkosti ? do dedičstva po poručiťelovi V. X., nar. XX. XX. XXXX, zomrelom dňa XX. XX. XXXX, naposledy bytom M. K. XXXX/X, X. N. a v časti vo veľkosti ? do dedičstva po poručiťelovi L.. T. Demianovi, nar. XX. XX. XXXX, zomrelom XX. XX. XXXX, naposledy bytom I. XXXX/XX, X. N., pretože identifikácia parciel zo dňa 03. 05. 1991 potvrdzuje tvrdenia navrhovateľov, že pôvodný pozemkovoknižný pozemok č. XXX je tvorený súčasnými pozemkami CKN parc. č. XXX, XXX, XXX a XXX. V konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp.zn. 21C/96/92 bol určené vlastnícke právo k pozemku CKN parc. č. XXX, ktorý M. Z. reálne užíval. Navrhovatelia nedisponujú kúpnu zmluvou, ktorou kúpili spoluvlastnícky podiel k pozemkovoknižnému pozemku č. XXX, ale Ľudový súd v Brezne uznesením zo dňa 11. 07. 1959 povolil zápis prevodu spoluvlastníckeho podielu z W. Z. na V. a F. X.. Títo nadobudli spoluvlastnícky podiel vo výške ? k pozemku č. XXX tak, že každý nadobudol ?. Na časti pozemku, ktorá už v tom čase tvorila reálne vymedzenú časť zodpovedajúcu dnešnému stavu postavili X. rodinný dom a zvyšok užívali ako dvor a záhradu, pričom užívali takto vymedzený pozemok v dobrej viere, že im patrí. Dňa XX. XX. XXXX zomrela F. X. a spoluvlastnícky podiel vo veľkosti ? k pozemku par. č. XXX nadobudol jej syn T. X.. S účinnosťou od 01. 01. 1992 bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo k pozemkom vydržaním, v dôsledku čoho sa V. X. a T. X. stali podielovými spoluvlastníkmi pozemkov CKN č. XXX, XXX a XXX, každý rovným dielom vo veľkosti ?, keďže tieto pozemky užívali ako vlastné a boli vzhľadom na všetky okolnosti dobromyseľní v tom, že im tieto pozemky patria. Dňa XX. XX. XXXX zomrel V. X. a v dedičskom konaní bol predmetom dedenia iba podiel vo veľkosti ? k pozemkom CKN č. XXX, XXX a XXX, aj keď sa mal prededieť podiel vo veľkosti ?. Dňa XX. XX. XXXX zomrel T. X. a predmetom dedenia bol iba spoluvlastnícky podiel k pozemkom vo výške ?. V dedičskom konaní po V. X. sa mal prededieť ešte spoluvlastnícky podiel vo výške ? a v dedičskom konaní po T. X. podiel vo veľkosti ?, ale keďže nebol prededený podiel vo veľkosti ? v dedičskom konaní po V. X., tak po T. X. má byť prededený spoluvlastnícky podiel vo veľkosti ?. Z tohto dôvodu žiadali pripustiť zmenu petitu, ktorú súd uznesením č.k. 5C/40/2014-143 zo dňa 30. 09. 2015 pripustil.

Pôvodní odporcovia v rade 1) R.. S. Z. a v rade 2) R.. B. Z. vo svojom vyjadrení uviedli, že navrhovatelia uvádzajú iba samé domnienky a dohady. Mali nadobudnúť nehnuteľnosť na základe neformálnej kúpnej zmluvy, o ktorej odporcovia nič nevedia a naopak v prospech odporcov svedčí výpis z listu vlastníctva č. XXX.

Odporca B.. B. O. vo svojom vyjadrení zo dňa 06. 11. 2015 žiadal návrh zamietnuť z dôvodu, že navrhovatelia nepreukázali naliehavý právny záujem na určovacej žalobe, pretože ak by nimi uvádzané dôvody existovali okresný úrad - katastrálny odbor by nepovolil vklad v jeho prospech. Vyjadrenia svedkýň je možné považovať iba za sprostredkované informácie a domnienky. Navrhovatelia sa s ním nikdy nekontaktovali ani ich právny predchodca.

Na pojednávanie, ktoré súd nariadil na deň 10. 11. 2015 sa nedostavili navrhovatelia, ktorých ospravedlnil ich právny zástupca ani odporca, ktorý sa tiež ospravedlnil, pričom súhlasili s prejednaním a rozhodnutím veci v ich neprítomnosti, preto súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov. Súd vykonal dokazovanie prednesom právneho zástupcu navrhovateľov, výsluchom navrhovateľky v rade 4), prednesom splnomocnenca odporcov, výsluchom svedkýň, listinnými dokladmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise, najmä návrhom na začatie konania, vyjadrením navrhovateľov (č.l. 57, 115, 140 a nasl.), vyjadrením odporcu (č.l. 35, 38, 156 a nasl.), LV č. 877 pre obec Horná Lehota (č.l. 5, 63 a nasl., 116), kópiou katastrálnej mapy, PKV č. XX, osvedčením o dedičstve D 695/98 (č.l. 22 a nasl.), osvedčením o dedičstve D 491/95 (č.l. 68 a nasl.), dedičským rozhodnutím D 1164/86 (č.l. 82), dedičským rozhodnutím D 894/74 (č.l. 160), vyjadrením Okresného úradu Brezno - katastrálny odbor (č.l. 62), potvrdením Obecného úradu Horná Lehota (č.l. 70), identifikáciou parciel zo dňa 03. 05. 1991 (č.l. 137),

identifikáciou parciel zo dňa 25. 03. 1996 (č.l. 74), identifikáciou parciel zo dňa 30. 12. 1998 (č.l. 81), potvrdením Obce Horná Lehota o platení daní (č.l. 94), vyjadrením M. Z. (č.l. 128), vyjadrením Štátneho archívu v Banskej Bystrici (č.l. 129), rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 21C/96/92-19 (č.l. 10 a nasl.), pripojeným spisom Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 21C/96/1992 a návrhu navrhovateľov vyhovel.

Podľa § 129 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

Podľa § 130 ods. 1 OZ, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 132 ods. 1 OZ, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

Podľa § 134 ods. 1 OZ, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 134 ods. 2 OZ, takto nemožno nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125).

Podľa § 134 ods. 3 OZ, do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

Určovací návrh spočívajúci v tom, že určitá vec, či už hnutelná alebo nehnuteľná patrí do dedičstva po poručiťovi, a teda, že ju poručiťel vlastnil v okamihu svojej smrti, môže uplatňovať len ten, koho práv a povinností sa takéto určenie týka. Touto osobou môže byť len ten, kto je poručiťovým dedičom, prípadne jeho právnym nástupcom. V tomto prípade sú navrhovateľmi v konaní všetci tí, ktorí vystupovali ako dedičia po právnych predchodcoch navrhovateľov, čím mal súd za preukázanú ich aktívnu vecnú legitimitáciu.

Vydržanie patrí k všeobecným originárnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva a pojmovo predstavuje nadobudnutie vlastníckeho práva dlhodobou držbou oprávnenou osobou, ktorá nie je vlastníkom. Predmetom vydržania môže byť hnutelná aj nehnuteľná vec, ktorá je individuálne určená. K nadobudnutiu vlastníckeho práva vydržaním je nevyhnutné, aby nadobúdateľ bol oprávneným držiteľom veci po celú vydržačiu dobu. Oprávneným držiteľom je ten, kto má vec vo svojej moci, aby vykonával k nej oprávnenia inak patriace do obsahu vlastníckeho práva v opodstatnenom presvedčení, že ide o jeho vlastnú vec. Dobromyseľnosť držiteľa, že mu vec patrí musí vychádzať z jeho presvedčenia o tom, že mu vec patrí a z toho, že toto presvedčenie má oporu v skutkových okolnostiach, ktoré nasvedčujú tomu, že vec by mohla držiteľovi vlastnícky patriť. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z hľadiska, či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý právny dôvod, teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí. Na rozdiel od preukazovania vlastníctva nie je potrebné, aby vydržiteľ preukazoval platný právny dôvod nadobudnutia vlastníctva, ktorý môže byť základom pre zápis vlastníckeho práva do príslušného katastra nehnuteľností, ale postačí existencia takéhoto nadobúdacieho titulu (aj putatívneho), ktorý jeho vnútorné presvedčenie, že sa stal vlastníkom veci, dostatočne opodstatňuje. K ďalším predpokladom vydržania patrí nepretržitosť držby počas vydržacej doby, ktorou je neprerušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom ustanovenej doby, ktorá je pri nehnuteľnostiach desať rokov podľa súčasnej právnej úpravy. Prekážkou nepretržitosti nie je právne nástupníctvo, pretože právny nástupca si do vydržacej doby môže započítať aj dobu, po ktorú vec oprávnene držal jeho právny predchodca. Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb. na rozdiel od práva platného do 31. 12. 1950 obmedzil predmet vydržania, pričom v prípade nehnuteľnosti sa vyžadovala 10 ročná doba (§ 116 ods. 1) na nadobudnutie vlastníckeho práva. Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. vo svojom pôvodnom znení vydržanie neupravoval. Preto je potrebné vychádzať z toho, že po 01. 04. 1964 nebolo možné nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vydržaním, a to ani vtedy,

ak vydržacia doba začala plynúť pred týmto dátumom. Po vydaní zákona č. 131/1982 Zb. (s účinnosťou od 01. 04. 1983) bolo vydržanie upravené tak, že nadobudnutie v prospech právnických osôb Občiansky zákonník neupravoval vôbec a nadobudnutie fyzickými osobami bolo okrem iného vylúčené aj vo vzťahu k veciam v súkromnom vlastníctve vrátane pozemkov. Platilo teda, že nepretržitou držbou vydržala fyzická osoba vlastnícke právo k pozemku alebo jeho časti pre štát a sama nadobudla právo na uzavretie dohody o osobnom užívaní pozemku, pričom tento zákon zaviedol princíp započítateľnosti doby držby pred jeho účinnosťou, ale vydržacia doba neskončila skôr ako rok po nadobudnutí účinnosti. Novelou Občianskeho zákonníka vykonanou zákonom č. 509/1991 Zb., účinnou od 01. 01. 1992, boli tieto obmedzenia odstránené. V súvislosti s vydržaním vlastníckeho práva k pozemku predmetná novela umožnila započítanie nepretržitej držby vykonávanej aj pred 01. 01. 1992, pričom držbu nekvalifikovala odlišne v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou. Ak teda držiteľ pozemku (ten, kto s pozemkom nakladal ako s vlastným) spĺňal k 01. 01. 1992 podmienku nepretržitej držby trvajúcej po dobu desať rokov, a zároveň bol držiteľom oprávneným (bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu pozemok patrí), nadobudol k tomuto dňu vlastnícke právo k pozemku vydržaním. Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že v pozemno-knižnej vložke č. XX pre Obec K. Y. boli pôvodne zapísané pozemky č. XXX a XXX, ktoré v roku XXXX v rovnakom podiele na základe dedenia nadobudli V. a W. Z.. V roku 1927 sa pozemok č. XXX preniesol do samostatného hárku č. XXXX a v PKV č. XX zostal zapísaný iba pozemok č. XXX. Podľa kúpno-predajnej zmluvy zo dňa XX. XX. XXXX bolo dňa XX. XX. XXXX na spoluvlastnícky podiel W. Z. vo výške ? zapísané vlastnícke právo manželom V. X. v ? a F. X. rod. M. v ?. Táto skutočnosť vyplýva aj z uznesenia Ľudového súdu Brezno zo dňa 11. 07. 1959, na základe ktorého bolo na parc. č. XXX pod B5 vložené vlastnícke právo titulom kúpy v prospech V. a F. X. každému rovným dielom, a to podľa kúpnej zmluvy zo dňa XX. XX. XXXX schválenej Odborom pre výstavbu rady ONV v Brezne dňa 05. 01. 1959. Ako scudziteľ bol uvedený W. Z..

F. X. rod. M. zomrela dňa XX. XX. XXXX a dedičské konanie sa viedlo pod sp.zn. D 894/74. Na základe rozhodnutia Štátneho notárstva v Banskej Bystrici zo dňa 14. 08. 1974 nadobudol dedičstvo po poručiteľke jej syn T. X. a Stredisko geodézie v Banskej Bystrici previedlo zápis na nehnuteľnosť zapísanú v k.úz. K. Y. v záp. č. XX pod A I, r.č. 2, parc. č. XXX (na parcele postavený rodinný dom) podľa B 7b v ? (č.l. 160) v jeho prospech.

Na základe osvedčenia o dedičstve sp.zn. D 491/95 zo dňa 23. 07. 1996 nadobudol dedičstvo po poručiteľovi V. X., ktorý zomrel dňa XX. XX. XXXX ako jediný dedič jeho syn T. X., kde predmetom dedičstva bol okrem spoluvlastníckeho podielu k domu aj spoluvlastnícky podiel k pozemku pôvodne zapísanému v PKV č. XX pod A I, r.č. 2, parc. č. XXX pod Z na poručiteľa v ?, ktorý mal byť podľa osvedčenia totožný s parcelami KN č. XXX zast. XXX m², č. XXX záhrada XXX m² a č. XXX záhrada XXX m².

Podľa osvedčenia o dedičstve D 695/98, II Dnot 203/98 zo dňa 22. 06. 1999 ako dedičia zo zákona po poručiteľovi T. X. prichádzali do úvahy S. X. (pozostalá manželka) a deti F. O., W. X. a G. X., ktorí všetci sú navrhovateľmi v tomto konaní. V tomto dedičskom konaní bol medzi aktívami prejednaný spoluvlastnícky podiel vo výške ? k pozemkom vedeným na LV č. XXX pre k. úz. K. Y. ako parc. č. XXX zastavané plochy o výmere XXX m², parc. č. XXX záhrady o výmere XXX m² a parc. č. XXX záhrady o výmere XXX m². Na základe dohody dedičov nadobudli tieto pozemky F. O., W. X. a G. X., každý v podiele X/X, teda v pomere X/X k celku.

Na základe rozhodnutia Štátneho notárstva v Leviciach D 1164/86 zo dňa 26. 01. 1987 mali okrem iných pozemkov aj pozemky zapísané vo vl. č. XX, p.č. XXX (správne má byť XXX) B4 nadobudnúť rovným dielom v ? R.. B. Z. a R.. S. Z..

Podľa informácií od Okresného úradu Brezno - katastrálny odbor v rámci zápisu vlastníckych a iných práv do KN boli parcely č. C-KN č. XXX, XXX a XXX zapísané do novozaloženého listu vlastníctva č. XXX na základe osvedčenia o dedičstve D 491/95, kde predmetom dedičského konania boli podiely k dotknutým nehnuteľnostiam pod B7 a) a b) v záp. č. XX, pričom prílohou tohto osvedčenia bola aj fotokópia PK zápisnice č. XX spolu s identifikáciou parciel č. XXX.Xb.X-XXXX/XX. Po smrti T. X. bol na základe osvedčenia o dedičstve D 695/98 vykonaný zápis zmeny vlastníckeho práva tak, že poručiteľov podiel bol zapísaný v prospech navrhovateľov v rade 1) až 3) každému v X/X. Vlastnícke vzťahy zostali až do zápisu ROEP založené na 50 %. Až po poslednom došetrení boli v roku 2002 ako spoluvlastníci

zapísaní R.. B. Z. a R.. S. Z., každý v spoluvlastníckom podiele ? na základe D 1164/86. Z aktuálneho výpisu z LV č. XXX pre k. úz. K. Y. vyplýva, že ako spoluvlastníci sú k predmetným pozemkom zapísaní navrhovateľa v rad 1) až 3) každý v podiele X/X a odporca v podiele ?. Odporca nadobudol spoluvlastnícky podiel od R.. B. Z. a R.. S. Z. na základe darovacej zmluvy v priebehu tohto konania, keď pôvodne v tomto konaní ako splnomocnenec zastupoval odporcov.

V konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp.zn. 21C/96/1992 o určenie vlastníctva bol ako navrhovateľ uvedený M. Z. a ako odporcovia R.. B. Z., R.. S. Z. (pôvodní odporcovia v tomto konaní), T. X. a V. X. (právní predchodcovia navrhovateľov tohto konaní). Navrhovateľ sa domáhal určenia vlastníckeho práva k parcele č. XXX, ktorú v roku 1968 manželka nebohého pozemkovoknižného vlastníka V. Z. W. Z. predala právnenému predchodcovi navrhovateľa M. Z.. tento podaroval predmetnú parcelu svojmu synovi (navrhovateľovi), ktorý ju od roku 1988 užíval ako roľu. Z dôvodu nerušenej a dobromyseľnej držby od roku 1968 sa navrhovateľ domáhal určenia vlastníckeho práva k danej parcele vydržaním. Odporcovia R.. B. Z. a R.. S. Z. sa v danom konaní vyjadrili, že oni nemajú vedomosť o kúpnej zmluve, ale prichádza do úvahy rozdelenie spoluvlastníctva, pretože V. X. má na svojej časti postavený dom. V. X. v konaní uviedol, že v roku 1958 začal stavať dom a potreboval aj miesto na odkladanie materiálu, preto sa s W. Z. dohodol, aby mu dala pozemok do árendy, potom sa dohodli, že ho odkúpi, ale ona ho predala inému. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 21C/96/92-19 zo dňa 21. 10. 1992 bolo určené, že výlučným vlastníkom nehnuteľnosti vedenej v pozemkovej knihe v k.ú.z. K. Y. na čísle zápisnom XX, parc. č. XXX, ktorá podľa identifikácie parciel Strediska geodézie v Banskej Bystrici č.z. XXXX.X-XXXX-XX zo dňa 28. 11. 1991 predstavuje parcelu EN č. XXX je M. Z.. Súd vychádzal z názoru, že W. Z. ako manželka pozemkovoknižného vlastníka na základe neformálnej kúpnej zmluvy odpredala parcelu EN č. XXX, ktorú užívala právnenému predchodcovi navrhovateľa. Aj keď bola predmetná parcela formálne v zmysle dedičského rozhodnutia prevedená na V. Z. - právneho predchodcu pôvodných odporcov R.. Z. a R.. Z. (na právneho predchodcu bola podľa dedičského rozhodnutia prevedená ? celej parcely č. XXX), túto reálne vyčlenenú časť z parcely č. XXX v skutočnosti ďalej užívala W. Z., ktorá ju odpredala a navrhovateľ tak nadobudol vlastníctvo k predmetnej parcele na základe oprávnenej držby so započítaním držby jeho právneho predchodcu.

Z identifikácií parciel č. XXX-X-XXX-XX zo dňa 03. 05. 1991, č. XXX.Xb.X-XXXX/XX zo dňa 25. 03. 1996 a č. XXX-XbX-XXX/XX zo dňa 30. 12. 1998 je zrejmé, že parcela č. XXX označovaná ako kapustnisko pôvodne vedená v PKV č. XX pre k.ú.z. K. Y. bola rozdelená na parcely č. XXX orná pôda o výmere XXX m², č. XXX zastavané plochy o výmere XXX m², č. XXX záhrady o výmere XXX m² a č. XXX záhrady o výmere XXX m². Ako užívateľ (vlastník, držiteľ, nájomca, oprávnená osoba) pozemku č. XXX bola v identifikácii z roku 1991 vedená E. T., v identifikácii z roku 1995 M. Z.. Pri ostatných parcelách bol uvedený V. X., č. domu XXX (právní predchodca navrhovateľov).

Svedkyne W. I., S. O. a N. G. zhodne uviedli, že predmetné parcely č. XXX, XXX a XXX dlhodobo užíval V. X. s manželkou a po jej smrti so svojim synom T. X.. Začiatkom 60. rokov bol na parcelách postavený dom a bolo to oddelené od pozemku č. XXX plotom, a tak sa aj dlhodobo užívali.

Súd tiež považoval za preukázané, že už v čase kúpy pozemku pôvodne vedeného v PKV č. XX ako parc. č. XXX bol tento pozemok reálne rozdelený na viac častí a týmto spôsobom sa aj užíval. Vyplýva to aj z konania vedeného pred Okresným súdom Banská Bystrica, kde bolo preukázané, že časť parcely č. XXX (neskôr vedenú pod č. XXX) užívala iba W. Z. napriek tomu, že V. a F. X. nadobudli spoluvlastnícky podiel k celej parcele č. XXX a táto sama predala túto časť parcely M. Z. v roku 1968. V čase dostavania rodinného domu V. X. a jeho manželkou F. X. v roku 1963 boli pozemky aj ohradené a v takomto stave sa užívajú až do dnešnej doby a neboli nikým pri užívaní rušení. Z týchto dôvodov je súd toho názoru, že boli splnené všetky podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva k celým parcelám č. XXX, XXX a XXX vydržaním v prospech V. X. a T. X.. V. X. vstúpil do držby pozemkov v roku 1958, keď spoluvlastnícky podiel k pozemku č. XXX nadobudol na základe kúpnej zmluvy, pričom už vtedy mal spolu s manželkou záujem kúpiť iba reálne vyčlenenú časť pozemku za účelom postavenia rodinného domu. Zvyšnú časť pozemku vzal dočasne do árendy a táto časť bola v roku 1968 predaná W. Z. tretej osobe. V tom istom čase (v roku 1958) na základe predmetnej kúpnej zmluvy vstúpila do držby pozemkov aj F. X., ktorá zomrela v roku 1974 a následne po nej vstúpil do držby jej syn T.. Títo pozemky dlhodobo nerušene užívali, majú na nich postavený dom, čo bol aj účel kúpy pozemku. Aj samotní pôvodní odporcovia v tomto konaní uviedli vo svojom vyjadrení v konaní sp.zn. 21C/96/1992, že na svojej polovici pozemku č. XXX má V. X. postavený dom, preto prichádza do úvahy rozdelenie

pozemku. Právnych predchodcov navrhovateľov v ich držbe nikto nerušil po zákonom predpísanú dobu a boli dobromyseľní v tom, že im takto reálne vyčlenená časť z celého pozemku pôvodne vedeného v PKV č. XX pod parc. č. XXX patrí. Z týchto dôvodov súd návrhu v celom rozsahu vyhovel.

Návrh pôvodne smeroval voči spoluvlastníkom, ktorí boli v čase začatia konania vedení ako spoluvlastníci na liste vlastníctva. Vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo v priebehu súdneho konania, súd pripustil zmenu účastníka na strane odporcu, keď B.. O. nadobudol spoluvlastnícke podiely odporcov na základe darovacej zmluvy. B.. O. od začiatku konania zastupoval odporcov ako splnomocnenec, je synom pôvodnej odporkyne v rade 1). Jeho tvrdenia, že navrhovatelia sa s odporcom nikdy nekontaktovali považoval súd za zavádzajúce. Podľa vyjadrení v návrhu sa navrhovatelia spojili s pôvodnými odporcami a aj súd odročoval prvé pojednávanie za účelom možného mimosúdneho vyriešenia sporu, kde sa priamo odporca (v tom čase ešte splnomocnenec) stretol v Bratislave s právnym zástupcom navrhovateľov. Taktiež jeho tvrdenia ohľadom výpovede svedkyň, že ich výpovede sú iba sprostredkovanými informáciami a dohadmi súd nepovažuje za správne. Svedkyne dlhodobo (niekoľko desiatok rokov) bývali resp. bývajú v Hornej Lehote priamo na tej istej ulici, preto sa vedeli s určitosťou vyjadriť k užívaniu pozemkov právnymi predchodcami účastníkov konania. Odporca ani pôvodní odporcovia nikdy netvrdili, že predmetné pozemky užívali aj oni. Pokiaľ ide o skutočnosť, že kataster nehnuteľností zapísal vlastnícke právo odporcu k predmetným pozemkom a ak by existovali pochybnosti, tak by sa nemohol takýto zápis uskutočniť, tu súd poukazuje na skutočnosť, že okresný úrad - odbor katastrálny koná v zmysle katastrálneho zákona. Pokiaľ nebola v katastri nehnuteľností zapísaná poznámka o súdnom konaní (účastník konania má podľa Občianskeho súdneho poriadku právo oznámiť správe katastra začatie súdneho konania, ktoré sa týka vecných práv k nehnuteľnosti) nič nebránilo okresnému úradu konať a povoliť zápis vlastníckeho práva. Avšak ani zápis takejto informatívnej poznámky na liste vlastníctva nie je prekážkou nadobudnutia nehnuteľnosti treťou osobou. Nehnuteľnosť, ktorá je predmetom súdneho konania, ktorého začatie bolo zapísané v katastri nehnuteľností, môže byť predmetom zmluvy o prevode nehnuteľnosti. Konanie odporcu a jeho predchodcov súd v tomto prípade považoval za účelové, keď až v priebehu súdneho konania riešili bezplatný prevod predmetného spoluvlastníckeho pozemku, dovtedy žiadnym spôsobom nespochybňovali užívanie predmetných pozemkov právnymi predchodcami navrhovateľov ani samotnými navrhovateľmi.

O trovách konania súd podľa § 151 ods. 3 Občianskeho poriadku rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní okrem náležitostí v zmysle § 42 ods. 3 a 79 ods. 1 O.s.p., musí byť uvedené, proti ktorému súdu a ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).